

Aan de gemeenteraad

Datum : 4 juni 2024
Zaaknummer : 1256166
Behandeld door : College van B&W
Onderwerp : Noodvoorziening Kenter Jeugdhulp
Verzonden :
Bijlage(n) :

Geachte leden van de raad,

Eind 2022 is Kenter Jeugdhulp door de wethouders jeugd uit de jeugdregio's Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer en de Jeugddoorloopt (hierna: JA) ingedeeld in trede 3 (zorgelijk) van het Draaiboek 'Continuïteit jeugdhulp'. Dit betekende dat Kenter een herstelplan moest opstellen, waarmee zij een duurzaam herstel kon gaan realiseren. Sinds 2023 zijn de gemeenten van Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer met Kenter Jeugdhulp in overleg om tot een gedragen herstelplan te komen. In maart 2024 is dit herstelplan door Kenter met de gemeenten gedeeld. De gemeenten zijn door Kenter gevraagd financieel bij te springen, zodat zij de organisatie kunnen versterken, een inhoudelijke transformatie in gang kunnen zetten en het profiel kunnen herijken in lijn met hun specialismen. Daarnaast is een noodvoorziening nodig om te zorgen dat cruciale jeugdhulp beschikbaar blijft in de regio.

Noodvoorziening – bijdrage gemeente Bloemendaal

Het college heeft op 4 juni 2024 ingestemd met het beschikbaar stellen van een bedrag van in totaal € 75.000 euro voor een tweejarige noodvoorziening Kenter. Het uitgangspunt is de financiële consequenties op te vangen binnen het huidige jeugdhulpbudget. Mocht het huidige jeugdhulpbudget niet toereikend zijn, wordt dit verwerkt in het eindejaarsvoorstel.

Motivering

Doordat het proces om te komen tot een definitief herstelplan lang heeft geduurd, is tijd inmiddels een issue geworden. De bestuurder van Kenter heeft van zijn Raad van Toezicht de opdracht gekregen om voor 2024 met een sluitende begroting te werken. Alhoewel begrijpelijk, vormt dit gevaar voor de continuïteit van de jeugdhulp, met name in de jeugdregio's Haarlemmermeer, IJmond en Zuid-Kennemerland. Dit gevaar is ontstaan omdat Kenter, terwijl er nog gesproken werd over het herstelplan en de gevolgen daarvan, al enkele maatregelen in gang heeft gezet die hebben geleid of kunnen gaan leiden tot het afschalen van jeugdhulp. Dit is voor de cliënten, betrokken gemeenten en overige stakeholders (zoals onderwijs) een onwenselijke situatie.

De JA heeft in advies op het herstelplan gewaarschuwd voor het risico op discontinuïteit in de jeugdhulp en ook het adviesbureau dat Kenter bijstaat in dit traject (Galan Groep) heeft bevestigd dat Kenter in de huidige financiële situatie niet anders kan dan deze maatregelen nemen. Om de afschaling van jeugdhulp op cruciale onderdelen tegen te gaan, heeft Kenter duidelijkheid van de gemeenten nodig met betrekking tot het herstelplan en de financiële hulp die daarin door Kenter aan de gemeenten wordt gevraagd.

Met het nemen van dit besluit, wordt een aantal zaken bereikt:

1. De korte termijn maatregelen van Kenter worden stopgezet, waardoor er een oplossing komt voor jongeren die geraakt worden door de korte termijn volume maatregelen van Kenter.
2. Kenter krijgt akkoord van de gemeenten om het profiel aan te scherpen en, op termijn, de aandacht te verleggen naar zorgvormen die binnen hun specialismen vallen. In de praktijk betekent dit een profiel gericht op hoogspecialistische jeugdhulp met betrekking tot verblijf, onderwijs en crisis.
3. De samenwerking in de jeugdregio's Zuid-Kennemerland en IJmond (hierna: ZKIJ) met Kenter en de samenwerkingsverbanden onderwijs kan gecontinueerd worden door het openhouden van specialistische zorgvormen op het raakvlak onderwijs-jeugdhulp.
4. Door het treffen van een financiële noodvoorziening komt er rust in het proces, waardoor het verloop met betrekking tot Kenter gedegen kan worden uitgewerkt, opgepakt en uitgevoerd. Zorgvuldigheid is nodig omdat elk besluit samenhangt met de zorg voor één of meerdere cliënten.
5. Door het ondersteunen van Kenter in de versteviging van de organisatie kan Kenter in control komen en daadwerkelijk gaan sturen op een positief rendement (op de lange termijn).

Met het treffen van de noodvoorziening is een totaalbedrag gemoeid van ca. € 4.000.000 voor de jaren 2024 en 2025. Dit bedrag is het totaal voor alle jeugdregio's waar Kenter mee samenwerkt. Dit betekent dat Haarlem, als regievoerder namens de accounthoudende regio Zuid-Kennemerland, de overige jeugdhulpregio's zal benaderen met het verzoek om bij te dragen in het herstel van Kenter. Het gaat hier om de jeugdregio's Alkmaar/Noord-Kennemerland, Amsterdam-Amstelland, Haarlemmermeer en IJmond. Kenter kan aanspraak doen op middelen uit de noodvoorziening als het maatregelen inzet met betrekking tot het herstelplan. Er zal worden afgerekend op basis van nacalculatie en het is de verwachting dat de noodvoorziening volledig door Kenter wordt aangesproken.

Argumenten

1. Kenter kampt al geruime tijd met aanzienlijke financiële problemen, die voornamelijk worden toegeschreven aan een gebrek aan sturing en controle.
2. Het financiële probleem is deels ontstaan door ontoereikende tarieven, zowel in regio ZKIJ met lumpsum financiering als in andere betrokken regio's met pxq-financiering.
3. Momenteel voldoet Kenter niet aan de gestelde normen voor solvabiliteit en weerstandvermogen. De zorgexploitatie blijft negatief als zij geen maatregelen doorvoert.
4. Kenter is niet in staat om de financiële problemen zelfstandig op te lossen en zonder ingrijpen zal de situatie verder verslechteren met uiteindelijk een faillissement tot gevolg.
5. Extra ondersteuning is nodig om de organisatie te versterken en uit de financiële problemen te komen, aangezien de organisatie momenteel te kwetsbaar is om te professionaliseren.
6. Het probleem speelt breder in de sector; vrijwel alle grotere jeugdhulpaanbieders hebben momenteel financiële problemen en worden gedwongen tot ombouw en afschalen zonder aanvullende steun. Actuele rapporten onderstrepen de problematiek in de breedte.
7. De betrokken jeugdregio's constateren een te grote afhankelijkheid van Kenter en pleiten voor meer sturingsmogelijkheden en minder afhankelijkheid om toekomstige zorgcontinuïteit te waarborgen, omdat er op dit moment géén alternatieven beschikbaar zijn wanneer Kenter besluit haar zorgaanbod af te bouwen.

8. Met deze keuze tonen de jeugdregio's zich bereid om op korte termijn te komen tot structurele financieel gezonde afspraken en geven Kenter ruimte om haar profiel te versterken en zorg af te bouwen.
9. Tot slot, het advies van de Jeugddautoriteit luidt een financiële overbrugging te treffen om het reële risico op discontinuïteit van zorg te voorkomen. Het college neemt het advies van de Jeugddautoriteit ter harte.

Kanttekeningen, risico's en beheersmaatregelen

De afhankelijkheid van Kenter in de gemeente Bloemendaal en de jeugdhulpregio's Zuid-Kennemerland en IJmond is erg groot. In Bloemendaal zijn er 31 cliënten die zorg ontvangen van Kenter (meting mei 2024). Zonder Kenter is er momenteel geen dekkend zorglandschap te organiseren. Er wordt daarnaast alles aan gedaan om ervoor te zorgen dat er niet opnieuw een situatie als deze ontstaat. Daarvoor wordt er, onder leiding van de Jeugddautoriteit, een structuur van sturing en monitoring opgezet om alle voorgenomen maatregelen te blijven toetsen, monitoren en bijsturen.

De noodvoorziening wordt toegekend op basis van een aanvraag en onderbouwing door Kenter. Het definitieve bedrag is op basis van nacalculatie.

Indien in de komende drie jaar door incidentele meevallers (bijvoorbeeld door verkoop van onroerend goed dankzij wijzigingen in zorgaanbod) het weerstandsvermogen boven de minimale norm uitkomt, moet het surplus worden aangewend voor geheel of gedeeltelijke terugbetaling van de gelden die als noodvoorziening extra ter beschikking zijn gesteld door gemeenten. In de toekenning van de financiële noodvoorziening wordt deze afspraak opgenomen.

Tot slot

De ambtelijke projectgroep Kenter werkt onverminderd door aan het herstel van Kenter. Onderzocht wordt hoe afbouw en samenwerking met systeemaanbieders de afhankelijkheid en kwetsbaarheid van de regio ZKIJ kan verminderen. In deze structuur wordt ook een financiële werkgroep ingericht, waarin controllers van de gemeenten deelnemen. Hier wordt de aanspraak van Kenter op de noodvoorziening getoetst, toegekend en beoordeeld op basis van de verantwoording van Kenter achteraf.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van Bloemendaal,

, burgemeester

, secretaris

